

Valgfri protokoll til FNs konvensjon mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff

INNLEDNING

De stater som er part i denne protokoll,

som stadfester at tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff er forbudt og utgjør alvorlige brudd på menneskerettighetene,

som er overbevist om at ytterligere tiltak er nødvendig for å nå målene i konvensjonen mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff (heretter kalt konvensjonen) og for å gi personer som er berøvet sin frihet, sterkere beskyttelse mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,

som minner om at artikkel 2 og 16 i konvensjonen pålegger enhver konvensjonspart å treffe effektive tiltak for å forhindre tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff på ethvert territorium under dens jurisdiksjon,

som erkjenner at statene har hovedansvaret for å gjennomføre nevnte artikler, at alle har et felles ansvar for å styrke beskyttelsen av personer som er berøvet sin frihet, og for å sikre full respekt for deres menneskerettigheter, og at internasjonale gjennomføringsorganer utfyller og styrker nasjonale tiltak,

som minner om at effektiv forebygging av tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff fordrer opplæring og en kombinasjon av forskjellige lovgivningsmessige, forvaltningsmessige, judisielle og andre tiltak,

som også minner om at Verdenskonferansen om menneskerettigheter fastslo at innsats for å utrydde tortur først og fremst må konsentreres om forebyggende tiltak, og oppfordret til vedtakelse av en valgfri protokoll til konvensjonen i den hensikt å etablere et forebyggende system med regelmessige besøk til steder for frihetsberøvelse,

som er overbevist om at personer som er berøvet sin frihet, kan gis sterkere beskyttelse mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff gjennom ikke-rettslige midler av forebyggende art basert på regelmessige besøk til steder for frihetsberøvelse,

er blitt enige om følgende:

DEL I

Generelle prinsipper

Artikkel 1

Formålet med denne protokoll er å etablere et system med regelmessige besøk foretatt av uavhengige internasjonale og nasjonale organer til steder der personer er berøvet sin frihet, for å forebygge tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff.

Artikkel 2

1. Det skal opprettes en underkomité for forebygging av tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff (heretter kalt "Underkomiteen for forebygging") under De forente nasjoners komité mot tortur som skal utføre oppgavene fastsatt i denne protokoll.
2. Underkomiteen for forebygging skal utføre sitt arbeid innenfor rammen av De forente nasjoners pakt og skal la seg veilede av målsettingene og prinsippene i pakten samt av De forente nasjoners normer for behandling av personer som er berøvet sin frihet.
3. Underkomiteen for forebygging skal likeledes la seg veilede av prinsippene om fortrolighet, upartiskhet, ikke-selektivitet, universalitet og objektivitet.
4. Underkomiteen for forebygging og konvensjonspartene skal samarbeide om gjennomføringen av denne protokoll.

Artikkel 3

Hver konvensjonspart skal på nasjonalt plan opprette, utpeke eller opprettholde et eller flere besøksorganer for forebygging av tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff (heretter kalt "nasjonal forebyggende mekanisme").

Artikkel 4

1. Hver konvensjonspart skal i samsvar med denne protokoll tillate at mekanismene nevnt i artikkel 2 og 3 kan besøke ethvert sted under dens jurisdiksjon og kontroll der personer er eller kan være berøvet sin frihet, enten som følge av en beslutning truffet av en offentlig myndighet eller etter dens tilskyndelse eller med dens samtykke eller tilslutning (heretter kalt "steder for frihetsberøvelse"). Slike besøk skal foretas med sikte på å styrke, om nødvendig, beskyttelsen av disse personer mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff.
2. Med uttrykket "frihetsberøvelse" menes i denne protokoll enhver form for varetekt eller fengsling eller at en person plasseres i offentlig eller privat forvaring som vedkommende ikke kan forlate av egen vilje, etter beslutning av en judisiell, forvaltningsmessig eller annen myndighet.

DEL II

Underkomiteen for forebygging

Artikkel 5

1. Underkomiteen for forebygging skal bestå av ti medlemmer. Etter den 50. ratifikasjon av eller tiltredelse til denne protokoll skal antallet medlemmer økes til 25.
2. Medlemmene av Underkomiteen for forebygging skal velges blant personer med høy moralsk integritet og dokumentert yrkeserfaring fra rettspleien, særlig strafferetten, fra fengsels- eller politiadministrasjon eller fra ulike fagområder som er relevante for behandlingen av personer som er berøvet friheten.
3. Sammensetningen av Underkomiteen for forebygging skal ta behørig hensyn til en rimelig geografisk fordeling blant konvensjonspartene og til at deres ulike samfunnsformer og rettssystemer er representert.
4. Sammensetningen skal også ta hensyn til en balansert kjønnsrepresentasjon på grunnlag av prinsippene om likestilling og ikke-diskriminering.
5. Underkomiteen for forebygging kan ikke ha to medlemmer som er borgere av samme stat.
6. Medlemmene av Underkomiteen for forebygging skal tjenestegjøre i egenskap av enkeltpersoner, de skal opptre uavhengig og upartisk og stå til disposisjon for å kunne tjene underkomiteen på en effektiv måte.

Artikkel 6

1. Hver konvensjonspart kan i samsvar med nr. 2 i denne artikkel foreslå inntil to kandidater som har de kvalifikasjonene og oppfyller de kravene som er fastsatt i artikkel 5, og skal i forslaget framlegge detaljerte opplysninger om kandidatenes kvalifikasjoner.
2.
 - a) Kandidatene skal være borgere av en konvensjonspart i denne protokoll.
 - b) Minst én av de to kandidatene skal være borger av konvensjonsparten som framlegger forslaget.
 - c) Det skal ikke foreslås mer enn to borgere fra samme konvensjonspart.
 - d) Før en konvensjonspart foreslår en borger fra en annen konvensjonspart, skal den søke og innhente samtykke fra den annen konvensjonspart.
3. Senest fem måneder før møtet blant konvensjonspartene der det skal avholdes valg, skal De forente nasjoners generalsekretær rette en skriftlig henvendelse til konvensjonspartene og be dem oversende sine forslag til kandidater innen tre måneder. Generalsekretæren skal legge fram en alfabetisk liste over kandidatene, med angivelse av hvilke konvensjonsparter som har foreslått dem.

Artikkel 7

1. Medlemmene av Underkomiteen for forebygging skal velges på følgende måte:

a) Det skal først og fremst tas hensyn til at kravene og kriteriene i artikkel 5 i denne protokoll er oppfylt.

b) Det første valget skal holdes senest seks måneder etter at denne protokoll er trådt i kraft.

c) Konvensjonspartene skal velge medlemmene til Underkomiteen for forebygging ved hemmelig avstemning.

d) Valg av medlemmer til Underkomiteen for forebygging skal finne sted hvert annet år på møter blant konvensjonspartene sammenkalt av De forente nasjoners generalsekretær. På disse møtene, som er beslutningsdyktige når to tredeler av konvensjonspartene er representert, skal de kandidater anses valgt som oppnår det høyeste stemmetall og et absolutt flertall av stemmene fra de representanter for konvensjonspartene som er til stede og avgir stemme.

2. Dersom to borgere fra samme konvensjonspart under valgprosessen er blitt kvalifisert til å sitte som medlem av Underkomiteen for forebygging, skal kandidaten som har oppnådd det høyeste stemmetall, sitte som medlem av underkomiteen. Dersom borgerne fra konvensjonsparten har oppnådd samme stemmetall, gjelder følgende framgangsmåte:

a) Dersom kun én kandidat er foreslått av konvensjonsparten han eller hun er borger av, skal denne borgeren sitte som medlem av Underkomiteen for forebygging.

b) Dersom begge kandidatene er foreslått av konvensjonsparten de er borgere av, skal det holdes en egen, hemmelig avstemning for å fastsette hvilken kandidat som skal bli medlem.

c) Dersom ingen av kandidatene er foreslått av konvensjonsparten han eller hun er borger av, skal det holdes en egen, hemmelig avstemning for å fastsette hvilken kandidat som skal bli medlem.

Artikkel 8

Dersom et medlem av Underkomiteen for forebygging dør, trekker seg tilbake eller av andre grunner ikke lenger kan utføre sine plikter, skal konvensjonsparten som foreslo medlemmet, foreslå en annen egnet person som har de kvalifikasjonene og oppfyller de kravene som er fastsatt i artikkel 5, samtidig som det tas hensyn til behovet for en passende balanse mellom de ulike fagområdene, og som skal sitte i underkomiteen fram til konvensjonspartenes neste møte, med forbehold om godkjenning fra flertallet av konvensjonspartene. Godkjenning skal anses som gitt med mindre minst halvparten av konvensjonspartene har gitt negativt svar innen seks uker etter at de er underrettet om den foreslåtte utnevnelsen av De forente nasjoners generalsekretær.

Artikkel 9

Medlemmene av Underkomiteen for forebygging velges for en periode av fire år. De kan gjenvelges én gang dersom de foreslås på nytt. Funksjonstiden for halvparten av medlemmene som velges ved det første valget, skal utløpe etter to år; umiddelbart etter det første valget skal navnene på disse medlemmene bestemmes ved loddtrekning av lederen for møtet nevnt i artikkel 7 nr. 1 bokstav d).

Artikkel 10

1. Underkomiteen for forebygging velger sitt styre for en periode av to år. Medlemmene kan gjenvelges.

2. Underkomiteen for forebygging skal fastsette sin egen forretningsorden. Forretningsordenen skal blant annet bestemme at

a) halvparten av medlemmene pluss ett medlem er beslutningsdyktige,

b) Underkomiteen for forebygging skal treffe sine beslutninger ved flertallsavgjørelse blant de tilstedeværende medlemmer,

c) Underkomiteen for forebygging skal møte for lukkede dører.

3. De forente nasjoners generalsekretær skal sammenkalle det første møtet i Underkomiteen for forebygging. Senere møter skal holdes på de tidspunkter som fastsettes i underkomiteens forretningsorden. Underkomiteen for forebygging og De forente nasjoners komité mot tortur skal holde sine sesjoner samtidig minst én gang i året.

DEL III

Mandatet til Underkomiteen for forebygging

Artikkel 11

Underkomiteen for forebygging skal

a) besøke stedene nevnt i artikkel 4 og gi konvensjonspartene anbefalinger om beskyttelse av personer som er berøvet sin frihet, mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,

b) med hensyn til de nasjonale forebyggende mekanismene:

i) om nødvendig gi konvensjonspartene råd og bistå dem ved opprettelsen av slike mekanismer,

ii) opprettholde direkte, og om nødvendig fortrolig, kontakt med de nasjonale forebyggende mekanismene og tilby dem opplæring og faglig bistand med sikte på å styrke deres kapasitet,

iii) gi dem råd og bistå dem i vurderingen av behovene og hvilke midler som er nødvendige for å gi personer som er berøvet sin frihet, sterkere beskyttelse mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,

iv) gi anbefalinger til og framsette kommentarer overfor konvensjonspartene med sikte på å styrke kapasiteten og mandatet til de nasjonale forebyggende mekanismene for forebygging av tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,

c) samarbeide om å forebygge tortur i sin alminnelighet med de relevante organer og instanser i De forente nasjoner samt med de internasjonale, regionale og nasjonale institusjonene og organisasjonene som arbeider for å styrke beskyttelsen av alle mennesker mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff.

Artikkel 12

For at Underkomiteen for forebygging skal kunne overholde sitt mandat som fastsatt i artikkel 11, forplikter konvensjonspartene seg til

a) å motta Underkomiteen for forebygging på sitt territorium og gi den adgang til steder for frihetsberøvelse som definert i artikkel 4 i denne protokoll,

b) å la Underkomiteen for forebygging få tilgang til alle relevante opplysninger den ber om for å kunne vurdere behovene og hvilke tiltak som bør gjennomføres for å gi personer som er berøvet sin frihet, sterkere beskyttelse mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,

c) å oppmuntre til og legge forholdene til rette for kontakt mellom Underkomiteen for forebygging og de nasjonale forebyggende mekanismene,

d) å gjennomgå anbefalingene fra Underkomiteen for forebygging og innlede en dialog med underkomiteen om mulige gjennomføringstiltak.

Artikkel 13

1. Underkomiteen for forebygging skal, først ved loddtrekning, fastsette et program for regelmessige besøk til konvensjonspartene for å oppfylle sitt mandat som fastsatt i artikkel 11.

2. Etter konsultasjoner skal Underkomiteen for forebygging underrette konvensjonspartene om sitt program, slik at de uten opphold kan treffe de praktiske foranstaltninger som er nødvendige for at besøkene skal kunne gjennomføres.

3. Besøkene skal foretas av minst to medlemmer av Underkomiteen for forebygging. Disse medlemmene kan om nødvendig ledsages av sakkyndige som har dokumentert yrkeserfaring fra og kunnskap på områdene omfattet av denne protokoll, og som skal velges fra en liste med sakkyndige utarbeidet på grunnlag av forslag fra konvensjonspartene, De forente nasjoners høykommisær for menneskerettigheter og De forente nasjoners senter for internasjonal kriminalitetsforebygging. De berørte konvensjonsparter skal under utarbeidelsen av listen foreslå maksimalt fem nasjonale sakkyndige. Den berørte konvensjonspart kan motsette seg at en bestemt sakkyndig deltar under besøket, og Underkomiteen for forebygging skal da foreslå en annen sakkyndig.

4. Dersom Underkomiteen for forebygging anser det nødvendig, kan den foreslå et kort oppfølgingsbesøk etter et ordinært besøk.

Artikkel 14

1. For at Underkomiteen for forebygging skal kunne oppfylle sitt mandat, forplikter konvensjonspartene i denne protokoll seg til å gi den

a) ubegrenset tilgang til alle opplysninger om antall personer som er berøvet sin frihet på steder for frihetsberøvelse som definert i artikkel 4, samt antall slike steder og deres beliggenhet,

b) ubegrenset tilgang til alle opplysninger om behandlingen av slike personer samt forholdene de lever under,

c) med forbehold for nr. 2 nedenfor, ubegrenset adgang til alle steder for frihetsberøvelse og deres anlegg og lokaler,

d) mulighet til å føre private samtaler uten vitner til stede med personer som er berøvet sin frihet, enten personlig eller med tolk dersom det anses nødvendig, samt med enhver annen person Underkomiteen for forebygging mener kan tilføre relevant informasjon,

e) frihet til å velge hvilke steder den ønsker å besøke, og hvilke personer den ønsker å snakke med.

2. Det kan framsettes innsigelser mot besøk til et bestemt sted for frihetsberøvelse bare av tvingende og presserende grunner knyttet til landets forsvar, den offentlige sikkerhet, naturkatastrofer eller alvorlige ordensforstyrrelser ved stedet som skal besøkes, slik at besøket ikke lar seg gjennomføre inntil videre. Erklært unntakstilstand skal ikke i seg selv brukes av en konvensjonspart som grunnlag for å motsette seg besøk.

Artikkel 15

Ingen myndighet eller tjenestemann skal beordre, anvende, tillate eller tolerere at det iverksettes sanksjoner mot en person eller organisasjon for å ha oversendt opplysninger, uriktige eller ikke, til Underkomiteen for forebygging eller til underkomiteens representanter, og en slik person eller organisasjon skal heller ikke lide overlast på annen måte.

Artikkel 16

1. Underkomiteen for forebygging skal oversende sine anbefalinger og kommentarer konfidensielt til konvensjonsparten og, dersom det er aktuelt, til nasjonal forebyggende mekanisme.

2. Underkomiteen for forebygging skal offentliggjøre sin rapport sammen med eventuelle kommentarer fra den berørte konvensjonspart når konvensjonsparten ber om det. Dersom konvensjonsparten offentliggjør deler av rapporten, kan Underkomiteen for forebygging offentliggjøre hele eller deler av rapporten. Personopplysninger kan imidlertid ikke offentliggjøres uten den berørte persons uttrykkelige samtykke.

3. Underkomiteen for forebygging skal hvert år legge fram en offentlig rapport om sin virksomhet for De forente nasjoners komité mot tortur.

4. Dersom konvensjonsparten nekter å samarbeide med Underkomiteen for forebygging i samsvar med artikkel 12 og 14, eller nekter å treffe tiltak for å bedre situasjonen i lys av underkomiteens anbefalinger, kan De forente nasjoners komité mot tortur på anmodning fra Underkomiteen for forebygging ved flertallsavgjørelse blant medlemmene og etter at konvensjonsparten har fått anledning til å gjøre sitt syn kjent, beslutte å uttale seg offentlig om saken eller å offentliggjøre underkomiteens rapport.

DEL IV

Nasjonale forebyggende mekanismer

Artikkel 17

Hver konvensjonspart skal, senest ett år etter at denne protokoll er trådt i kraft, ratifisert eller tiltrådt, opprettholde, utpeke eller opprette en eller flere uavhengige nasjonale forebyggende mekanismer for å forebygge tortur på nasjonalt plan. Mekanismer opprettet av desentraliserte enheter kan utpekes som nasjonale forebyggende mekanismer for denne protokolls formål dersom de er i samsvar med protokollens bestemmelser.

Artikkel 18

1. Konvensjonspartene skal garantere funksjonsmessig uavhengighet for de nasjonale forebyggende mekanismene og også uavhengighet for deres personell.

2. Konvensjonspartene skal treffe nødvendige tiltak for å sikre at de nasjonale forebyggende mekanismenes sakkyndige har den nødvendige kapasitet og fagkunnskap. De skal bestrebe seg på å oppnå en balansert kjønnsrepresentasjon og en tilfredsstillende representasjon av landets etniske grupper og minoriteter.

3. Konvensjonspartene forplikter seg til å stille de nødvendige ressurser til rådighet for at de nasjonale forebyggende mekanismene skal fungere etter sin hensikt.

4. Når konvensjonspartene oppretter nasjonale forebyggende mekanismer, skal de ta behørig hensyn til Prinsippene om status for nasjonale institusjoner til fremme og vern av menneskerettigheter.

Artikkel 19

De nasjonale forebyggende mekanismene skal som et minimum ha myndighet til

a) regelmessig å undersøke behandlingen av personer som er berøvet sin frihet på steder for frihetsberøvelse som definert i artikkel 4, med sikte på å styrke, om nødvendig, beskyttelsen av disse personer mot tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff,

b) å gi vedkommende myndigheter anbefalinger med sikte på å bedre behandlingen av og forholdene for personer som er berøvet sin frihet, og å forhindre tortur og annen grusom,

umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff, under hensyntagen til De forente nasjoners relevante normer,

c) å framlegge forslag og kommentarer vedrørende eksisterende lovgivning eller lovforslag.

Artikkel 20

For at de nasjonale forebyggende mekanismene skal kunne oppfylle sitt mandat, forplikter konvensjonspartene i denne protokoll seg til å gi dem

- a) tilgang til alle opplysninger om antall personer som er berøvet sin frihet på steder for frihetsberøvelse som definert i artikkel 4, samt antall slike steder og deres beliggenhet,
- b) tilgang til alle opplysninger om behandlingen av slike personer samt forholdene de lever under,
- c) adgang til alle steder for frihetsberøvelse og deres anlegg og lokaler,
- d) mulighet til å føre private samtaler uten vitner til stede med personer som er berøvet sin frihet, enten personlig eller med tolk dersom det anses nødvendig, samt med enhver annen person den nasjonale forebyggende mekanismen mener kan tilføre relevant informasjon,
- e) frihet til å velge hvilke steder de ønsker å besøke, og hvilke personer de ønsker å snakke med,
- f) rett til å kontakte Underkomiteen for forebygging, til å sende den opplysninger og til å ha møter med den.

Artikkel 21

1. Ingen myndighet eller tjenestemann skal beordre, anvende, tillate eller tolerere at det iverksettes sanksjoner mot en person eller organisasjon for å ha oversendt opplysninger, uriktige eller ikke, til den nasjonale forebyggende mekanismen, og en slik person eller organisasjon skal heller ikke lide overlast på annen måte.

2. Konfidensielle opplysninger innhentet av den nasjonale forebyggende mekanismen skal være undergitt taushetsplikt. Personopplysninger kan ikke offentliggjøres uten den berørte persons uttrykkelige samtykke.

Artikkel 22

Vedkommende myndigheter hos den berørte konvensjonspart skal gjennomgå den nasjonale forebyggende mekanismens anbefalinger og innlede en dialog med den om mulige gjennomføringstiltak.

Artikkel 23

Konvensjonspartene i denne protokoll forplikter seg til å offentliggjøre og spre de nasjonale forebyggende mekanismenes årlige rapporter.

DEL V

Erklæring

Artikkel 24

1. Ved ratifisering kan konvensjonspartene avgi en erklæring om utsatt gjennomføring av deres forpliktelser i henhold til enten del III eller del IV i denne protokoll.
2. Denne utsettelsen skal være gyldig for høyst tre år. Etter behørlige redegjørelser fra konvensjonsparten og etter konsultasjoner med Underkomiteen for forebygging kan De forente nasjoners komité mot tortur forlenge denne perioden med to nye år.

DEL VI

Finansielle bestemmelser

Artikkel 25

1. De utgifter som pådras av Underkomiteen for forebygging i forbindelse med gjennomføringen av denne protokoll, skal bæres av De forente nasjoner.
2. De forente nasjoners generalsekretær skal sørge for at Underkomiteen for forebygging har det personale og de lokaler som er nødvendig for at den skal kunne utføre sine oppgaver på en effektiv måte i henhold til denne protokoll.

Artikkel 26

1. Det skal opprettes et spesialfond i samsvar med Generalforsamlingens relevante framgangsmåter, som skal forvaltes i samsvar med De forente nasjoners finansielle bestemmelser og regler, for å bidra til finansieringen av gjennomføringen av de anbefalinger Underkomiteen for forebygging gir etter et besøk til en konvensjonspart, samt av opplæringsprogrammer for de nasjonale forebyggende mekanismene.
2. Spesialfondet kan finansieres gjennom frivillige bidrag fra regjeringer, mellomstatlige og ikke-statlige organisasjoner samt andre private eller offentlige institusjoner.

DEL VII

Sluttbestemmelser

Artikkel 27

1. Denne protokoll er åpen for undertegning av enhver stat som har undertegnet konvensjonen.
2. Denne protokoll er gjenstand for ratifikasjon av enhver stat som har ratifisert eller tiltrådt konvensjonen. Ratifikasjonsdokumenter skal deponeres hos De forente nasjoners generalsekretær.

3. Denne protokoll skal være åpen for tiltredelse av enhver stat som har ratifisert eller tiltrådt konvensjonen.
4. Tiltredelse skjer ved deponering av et tiltredelsesdokument hos De forente nasjoners generalsekretær.
5. De forente nasjoners generalsekretær skal underrette alle stater som har undertegnet eller tiltrådt denne protokoll, hver gang en stat deponerer et ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument.

Artikkel 28

1. Denne protokoll trer i kraft den trettiende dag etter den dag det tjuende ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument er deponert hos De forente nasjoners generalsekretær.
2. For hver stat som ratifiserer eller tiltrer denne protokoll etter at det tjuende ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument er deponert hos De forente nasjoners generalsekretær, skal denne protokoll tre i kraft den trettiende dag etter den dag staten har deponert sitt eget ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument.

Artikkel 29

Bestemmelsene i denne protokoll skal uten begrensninger eller unntak få anvendelse for alle deler av forbundsstater.

Artikkel 30

Det skal ikke tas forbehold til denne protokoll.

Artikkel 31

Bestemmelsene i denne protokoll skal ikke berøre konvensjonspartenes forpliktelser etter regionale konvensjoner som etablerer en ordning med besøk til steder for frihetsberøvelse. Underkomiteen for forebygging og organer opprettet i henhold til slike regionale konvensjoner oppfordres til å rådføre seg og samarbeide med hverandre med sikte på å unngå dobbeltarbeid og effektivt å fremme denne protokolls målsettinger.

Artikkel 32

Bestemmelsene i denne protokoll skal ikke berøre forpliktelsene til konvensjonsparter i de fire Genèvekonvensjonene av 12. august 1949 og tilleggsprotokollene til disse av 8. juni 1977, eller enhver konvensjonsparts mulighet til å gi Den internasjonale Røde Kors-komité tillatelse til å besøke steder for frihetsberøvelse i situasjoner som ikke omfattes av internasjonal humanitærrett.

Artikkel 33

1. Enhver konvensjonspart kan når som helst si opp denne protokoll ved skriftlig underretning til De forente nasjoners generalsekretær, som deretter skal underrette de øvrige

konvensjonsparter i denne protokoll og i konvensjonen. Oppsigelsen trer i kraft ett år etter den dag Generalsekretæren har mottatt underretning.

2. En slik oppsigelse skal ikke medføre at konvensjonsparten fritas for sine forpliktelser etter denne protokoll med hensyn til noen handling eller situasjon som måtte inntreffe før den dag oppsigelsen trer i kraft, eller med hensyn til tiltak Underkomiteen for forebygging har vedtatt eller måtte vedta å treffe overfor den berørte konvensjonspart, og en oppsigelse skal heller ikke på noen måte berøre den videre behandlingen av saker som allerede er til behandling i Underkomiteen for forebygging før oppsigelsen trer i kraft.

3. Etter den dag konvensjonspartens oppsigelse trer i kraft, skal Underkomiteen for forebygging ikke ta nye saker i tilknytning til vedkommende stat opp til behandling.

Artikkel 34

1. Enhver konvensjonspart i denne protokoll kan foreslå en endring og inngi endringsforslaget til De forente nasjoners generalsekretær. Generalsekretæren skal deretter oversende endringsforslaget til konvensjonspartene i denne protokoll med anmodning om å underrette ham dersom de ønsker en konvensjonspartskonferanse for å vurdere og stemme over forslaget. Dersom minst en tredel av konvensjonspartene innen fire måneder regnet fra den dag forslaget er oversendt, ønsker en slik konferanse, skal Generalsekretæren sammenkalle konferansen i regi av De forente nasjoner. De forente nasjoners generalsekretær skal legge fram enhver endring som vedtas med to tredels flertall av de konvensjonsparter som er til stede og avgir stemme på konferansen, for samtlige konvensjonsparter til godtakelse.

2. En endring som vedtas i samsvar med nr. 1 i denne artikkel, skal tre i kraft når den er godtatt av et flertall på to tredeler av konvensjonspartene i denne protokoll i samsvar med deres respektive forfatningsregler.

3. Når endringer trer i kraft, skal de være bindende for de konvensjonsparter som har godtatt dem, mens de øvrige konvensjonsparter fremdeles skal være bundet av bestemmelsene i denne protokoll og tidligere endringer de har godtatt.

Artikkel 35

Medlemmer av Underkomiteen for forebygging og de nasjonale forebyggende mekanismene skal gis de privilegier og den immunitet som er nødvendig for at de skal kunne utøve sine funksjoner på en uavhengig måte. Medlemmer av Underkomiteen for forebygging skal gis de privilegier og den immunitet som er angitt i del 22 i Overenskomst om De forente nasjoners privilegier og immunitet av 13. februar 1946, med forbehold for bestemmelsene i del 23 i nevnte overenskomst.

Artikkel 36

Når medlemmene av Underkomiteen for forebygging besøker en konvensjonspart, skal de, uten at dette berører bestemmelsene og formålene i denne protokoll og de privilegier og den immunitet de nyter,

a) overholde lover og bestemmelser i staten de besøker, og

b) avstå fra enhver handling eller virksomhet som er uforenlig med deres plikters upartiske og internasjonale karakter.

Artikkel 37

1. Denne protokoll, der den arabiske, engelske, franske, kinesiske, russiske og spanske teksten har samme gyldighet, skal deponeres hos De forente nasjoners generalsekretær.
2. De forente nasjoners generalsekretær skal oversende bekreftede kopier av denne protokoll til alle stater.